

Van Dorpsroddel tot Complottheorie

Van Dorpsroddel tot Complottheorie

Verhalen van het Ronde Huis

Wilmar Taal

Schrijver: Wilmar Taal

Coverontwerp: Marco Westenbrink, Senang Vormgeving, Almere

Tweede druk, herziene versie

ISBN: 9789464186598

© 2025 Wilmar Taal. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm, digitale bestanden of op welke andere wijze dan
ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur

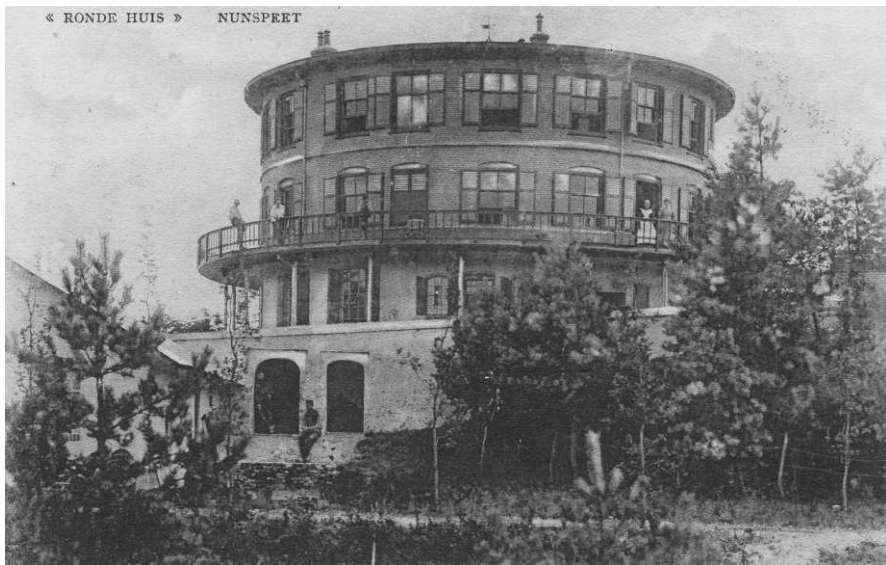
Inhoud

Voorwoord	9
Een opzienbarend krantenbericht	12
1 De Makelaar en de Bankmedewerker	21
Montenberg en Schalkwijk	23
Van een tramrijtuig tot een bordeel in het bos	25
Van Vloten en zijn Ronde Huis.....	29
Getuigen beginnen te spreken	35
Prins Hendrik brengt een bezoek... ..	41
2 De magiër uit 's Gravenhage	44
Rozenkruisers, vrijmetselaars en heksen.....	45
De geheimzinnige J.H.W. Eldermans.....	49
Seksuele magie en sadomasochisme	56
Kabouters.....	58
Eldermans en het Ronde Huis	62
3 De Mythstee, Pangermanen en Wodan	68
De 'Germaanse' Mythstee.....	69
<i>Pangermanisme</i>	75
Albert Verwey en 'die Kosmiker'	84
De 'Wodan-figuur'	88
Oudgermaanse rituelen?	94
4 De Onderzoeksjournalist en de Bankmedewerker	98
De zwarte duivel en Prins Hendrik	99
De geheimen van het Ronde Huis	102
Geheimen van Oranje.....	108
Een boekpresentatie in Nunspeet	110
5 Het Ronde Huis gaat viral.....	113
Het Blog van Pegasus.....	114
Fok Forum	120
Het Ronde Huis op social media.....	125
Het Ronde Huis op YouTube.....	129
De internet cultuur	134
6 Er lopen entiteiten mee	137
'Er is iets opgeroepen'	138
Het ontbreken van Delius Pit.....	141
De wandelingen van Bodhi Vartman.....	144

Geestenjagers.....	149
7 Frank van Vloten.....	154
Smalspoor en mijnbouw.....	155
Het Ronde Huis	161
Een spraakmakende echtscheiding	163
De periode Wageningen	171
De Eerste Wereldoorlog	173
De laatste jaren.....	178
8 Het Ronde Huis na 1930.....	182
De N.V. Nieuw Nunspeet.....	182
Simon-Thomas en Staatsbosbeheer	186
De Tweede Wereldoorlog.....	188
Het Gezinsoord.....	190
De Boshaven.....	193
De sloop.....	196
9 Het Ronde Huis in perspectief.....	199
De overeenkomst tussen het Ronde Huis en de geschiedenis van Gilles de Rais	200
Angst voor Van Vloten.....	203
Meisjes naar het Ronde Huis?	205
Prostitutie in Nunspeet.....	209
De Pro-Duitse houding.....	212
Vreemde boswerkzaamheden: Rijkslandbouwproefvelden	214
Johan Montenberg: onderzoeker of onderdeel van het verhaal? ..	217
10 De invloed van het Ronde Huis	222
Het park van het Ronde Huis.....	224
Een culturele stimulans	228
Het Ronde Huis als complottheorie	232
De tentoonstelling in het Noord Veluws Museum.....	237
11 Bedrogen bedriegers, en hoe de lezer daarvan de dupe is geworden.....	240
Het probleem met de bronvermelding en bronbehandeling	243
Het probleem met de getuigenverklaringen.....	248
Hoe betrouwbaar zijn de onderzoekers?	251
Het ontkennen van de feiten	255
Er is geen bewijs.....	258
Dankwoord	264
Bibliografie	265
Artikelen.....	269

Geraadpleegde websites	271
Geraadpleegde musea.....	272
Geraadpleegde bibliotheken	272
Geraadpleegde archieven.....	272
Illustratieverantwoording	274
Register	276

« RONDE HUIS » NUNSPREET



Voorwoord

Waarover men niet mag spreken, moet men zwijgen.

De filosoof Wittgenstein stelt in zijn *Tractatus Logico Philosophicus* (1919) dat je alleen mag spreken over feiten. Alles wat niet feitelijk is, moet je over zwijgen.

Het Ronde Huis. Een zegen en een vloek. Een zegen omdat het voor mij vele deuren heeft geopend. Een vloek omdat het mij blijft achtervolgen en probeert te verslinden. Er zijn namelijk mensen die mij onderdeel hebben gemaakt van het verhaal van het Ronde Huis. Ik hoop dus dat het Ronde Huis zich danig in mij verslikt. Maar in 2016 heb ik genoeg van de toenmalige uitgeverij Free Musketeers, communicatief een nachtmerrie en qua royalty's ook al niet om over naar huis te schrijven. Ze veranderen hun naam nog in Lecturium maar begin 2019 moeten ze faillissement aanvragen, maar dan is deze jongen het zinkende schip al ontvlucht. Het boek dat ik via hen heb uitgegeven, *Wie Nunspeet zegt, zegt Van Vloten. De sage van het Ronde Huis* (2014) is dan niet meer verkrijgbaar. Toch blijven mensen ernaar vragen of ernaar op zoek, en ergens rond 2017 bereikt mij een voorstel van Henk Osinga om het via Uitgeverij Nunspeet als print on demand nog op de markt te brengen. Ik zie dat niet zitten, voornamelijk omdat ik door de jaren heen een stuk wijzer ben geworden over het Ronde Huis en ik liever een herziene editie op de markt breng. Daar bestaat geen interesse voor, dus laat ik het idee maar varen. Ik leg mij erbij neer dat ik het boek nooit meer op de markt zal zien verschijnen, totdat de coronacrisis op de rem trapt van mijn nieuwe onderzoek. Ineens is daar de tijd om mij eens op de herziening van het boek te storten, en dat heb ik de afgelopen acht maanden dan ook met volle overgave gedaan.

Ik krijg verder te maken met de minder leuke kanten van het Ronde Huis: het is namelijk een magneet voor merkwaardige mensen, en deze weten soms verhalen te verzinnen wat wijst op een rijke fantasie, maar met feiten weinig van doen heeft. Maar zwijgen doen deze mensen ook niet. Dus circuleren er nu verhalen over mij in relatie tot

het Ronde Huis: ik ben ingehuurd door de familie Van Vloten, heb steekpenningen van ze aangepakt en heb een 'positief boek' over ze geschreven. Ik ben onderdeel van de cultus van het Ronde Huis en melk kleine kindertjes in een ondergrondse gang onder mijn huurwoning van hun adrenochroom om er jeugdig uit te blijven zien. Ik ben een vrijmetselaar die wekelijks vreemde rituelen uitvoert om occulte machten gunstig te stemmen. Kortom: ik ben de hoofdrolspeler geworden in een alternatieve vertelling waarin het Ronde Huis als een schilderij op de achtergrond aan de muren schittert. Eén van de verwijten die men mij maakt is dat ik geen Nunspeter ben, en mij toch op een Nunspeets onderwerp heb gestort. Wat voor belang dien ik hiermee?

Wil ik nog wel terugkeren naar dat Ronde Huis, als het al zo'n zwaar bevochten onderwerp aan het worden is?

Moet ik een Nunspeter zijn om een boek over het Ronde Huis te kunnen schrijven? Moet ik als historicus daar verantwoording over afleggen? Aan wie? Ik ben een interessant onderwerp tegengekomen waar veel mensen een mening over hebben, en zoals we zullen zien veel mensen ook onjuiste informatie over verspreiden. Met dit boek wil ik een perspectief bieden dat zich laat leiden door de feiten, ongeacht wat sommige mensen daarover te vertellen hebben. Het zijn namelijk de feiten die er niet om liegen. Er gaan zoveel bizarre verhalen over het Ronde Huis de laatste tijd, dat juist dit andere perspectief misschien verhelderend kan zijn. En dit perspectief kunt u nog eens zelf verifiëren ook! Ik moedig dat ook aan. Maar baseert uzelf wel op die feiten, want met aannames kunnen we niets. Die zorgen uiteindelijk alleen maar voor meer onduidelijkheid.

Mensen kennen hun 'eigen waarheid', waarmee ze zich aan het debat willen onttrekken. Maar hoe waar is jouw waarheid als deze zich aan de feiten onttrekt? Ook deze vraag zal, hetzij impliciet, in dit boek beantwoord worden.

Dan kunt u zich nog afvragen waarom het een andere titel heeft gekregen. Welnu, na het afronden van het manuscript ben ik het gaan herlezen, en het viel mij op dat het boek een heel nieuwe en andere dynamiek kent, het leest ook als een nieuw boek, terwijl de conclusie niet gewijzigd is. Maar om het nu weer *Wie Nunspeet zegt...* te gaan

noemen, is eigenlijk de herziene versie onderwaarden. Dus is het besluit gevallen om voor een nieuwe titel te gaan. Oude wijn in nieuwe zakken? Misschien, dat laat ik aan u als lezer over, voor mij is het een kans geweest om het boek te herzien naar de vorm waar ik het al enige tijd in wil gieten...

Koog aan de Zaan, midwinter 2021,

Wilmar Taal

Een opzienbarend krantenbericht

Er zijn van die momenten in de geschiedenis dat je wel eens ergens naar binnen wil gluren, en voor mij is dat een willekeurig huis in Nunspeet waar de krant *Nunspeet Vooruit* wordt gelezen, en dan met name op 29 juli 1976. Het is dan wachten tot ze pagina zeven bereiken en een artikel met als titel *Raadsels rond het Ronde Huis nog altijd niet opgelost* zien. Zullen de lezers van deze krant toch een krachtterm laten ontsnappen? Want het Ronde Huis is helaas al negen jaar afgebroken, hoewel er nog delen van de oprijlaan overeind staan in het Zandenbos, het huis zelf is tegen de vlakte gegaan. Reeds in 1962 oppert Staatsbosbeheer dat ze van het Ronde Huis af willen, maar het wordt verhuurd aan Stichting Steun Evangelisch Herstel die er een vakantieoord van gemaakt heeft: De Boshaven. In 1966 gaat de kogel door de spreekwoordelijke kerk en valt het besluit tot sloop, maar niet voordat er vragen gesteld zijn in de Gemeenteraad: is het niet mogelijk om het Ronde Huis als bijzonder bouwwerk voor Nunspeet te behouden? Een jaar later zet sloper Henk Bons de hamer in het gebouw, en krijgt hij behoorlijk wat weerstand van het huis te verduren: het wil niet zonder slag of stoot van de heuvel aan de Plaggeweg verdwijnen. Bons fabriceert zelf explosieven en verspreidt het gerucht dat de genietroepen van de Koninklijke Landmacht hulp geboden hebben.

Het artikel, geschreven door Dirk Septer, geeft een andere kijk op de slopersplannen. Het huis is namelijk een oord van slechte reputatie. Het begint als een rond melkhuis, waar wandelaars een verfrissend glas melk kunnen drinken tijdens hun wandelingen, in 1902 worden enkele etages erop gebouwd en zo ontstaat het Ronde Huis van Frank van Vloten (1858-1930). En het is die Frank van Vloten die de bewoners van Nunspeet zoveel angst aanjaagt, dat zij jaren later slechts fluisterend over het Ronde Huis durven spreken. Sterker nog, een man die op een verjaardag iets over het Ronde Huis wil zeggen, wordt door zijn vrouw aan de arm meegesleurd, er wordt niet over gesproken en daarmee basta. Van Vloten heeft namelijk een seksuele voorkeur voor meisjes van tussen de tien en veertien jaar oud. Zijn tweede echtgenote met wie hij in 1911 huwt, toen nog maar zestien jaar oud, is menigmaal ten overstaande van het aanwezige

personeel schandelijk door hem misbruikt. Om deze meisjes naar het Ronde Huis te kunnen vervoeren, is een smalspoorbaantje aangelegd vanaf station Nunspeet naar het huis, en het is meer dan eens gebeurd dat een trein onverwacht een rood sein krijgt bij Nunspeet, waarna enkele mensen uitstappen aan 'de verkeerde kant' en met kleine meisjes, gekleed in rouwkleding, naar het gereedstaande tramrijtuigje lopen dat daarna spoorlags in het bos verdwijnt.



Het krantenartikel in *Nunspeet Vooruit* van 29 juli 1976 (Foto Wilmar Taal, Gelders Archief, Arnhem)

Het smalspoorbaantje wordt echter ook gebruikt voor gasten van het Hotel Malle Jan in Vierhouten en daartoe moest overgestapt worden op een ander lijntje dat naar dat dorpje loopt. Op het perronnetje loopt Van Vloten met een jachtgeweer op de schouder om te controleren of niemand probeert achter te blijven. Er gaan verhalen dat Van Vloten op alles schiet dat beweegt. Ook is Frank betrokken bij clandestiene transporten per trein uit Duitsland, maar nergens wordt duidelijk wat er dan clandestien vervoerd wordt. Het artikel is op suggestieve wijze geschreven en bedient zich ook van de nodige tropen en stijlfiguren uit het griezelgenre ('daarover werd slechts fluisterend gesproken' of 'zelfs zoveel jaar na het gebeuren heerst er angst in Nunspeet'), wat het verhaal natuurlijk niet geloofwaardiger maakt. De auteur maakt zich aan het einde van het artikel bekend:

Dirk Septer vraagt om meer informatie en foto's met vermelding van zijn huisadres. En waarschijnlijk is dat geen slimme zet.

In de dagen na 29 juli 1976 wordt de redactie van *Nunspeet Vooruit* overspoeld met boze reacties over het artikel, en ze besluiten op 5 augustus 1976 een lange brief te plaatsen van mevrouw Van Baalen – Perk uit Putten, die toevalligerwijs bij kennissen in Nunspeet het artikel onder ogen krijgt, en zich het Ronde Huis en Frank van Vloten levendig kan herinneren:

Als oud-inwoner van Nunspeet, die daar van haar geboorte tot 1935 heeft gewoond en evenals mijn vrienden, de heer Van Vloten persoonlijk heeft gekend wil ik dan toch even zeggen dat zulk een verzameling van verdachtmakingen een smet werpt op de nagedachtenis van de heer F. van Vloten en voor diegenen van zijn familie, die nog in leven zijn toch zeer onaangenaam moet zijn. ¹

Mevrouw Van Baalen – Perk is geen onbekende geweest in het Ronde Huis. Haar vader is bevriend met Frank van Vloten en zij heeft menig kinderfeestje meegemaakt bij mevrouw Wijtema, die door Septer is geïdentificeerd als een 'vrouw van slechte reputatie'. Dat Septer zo kwaad spreekt over mevrouw Wijtema, daar heeft mevrouw Van Baalen – Perk geen goed woord voor over:

Ook de oudste zoon van mevr. Wijtema die met 3 kinderen, een kinderverzorgster en een dienstbode op 't Ronde Huis heeft gewoond is bij ons in huis geweest voor z'n studie. Zij werd niet door de heer Van Vloten onderhouden. Voor haar en haar gezin werd ruimschoots gezorgd. ²

De heer Perk is schoolmeester en heeft menig kind in huis ontvangen voor studiedoeleinden. In de beleving van mevrouw Van Baalen – Perk is Frank van Vloten altijd een vriendelijk mens geweest, die veel van de natuur en van dieren houdt. Dat het beeld van deze dame ook gekleurd is, blijkt wel als ze zegt dat in haar beleving Frank geen dier kwaad kan doen, terwijl hij tot 1912 aantoonbaar de jachtrechten in de bezittingen van een in 1895 opgericht Vennootschap geniet. De brief van mevrouw Van Baalen – Perk vindt ook gehoor bij een andere lezer, de heer G. Lamer:

¹ Nunspeet Vooruit, 5 augustus 1976, p. 7

² Ibid.

De laatste keer las ik het ingezonden stuk van mevrouw Perk over het Ronde Huis wat ik volkomen onderschrijf. Het was een prachtige bedoening en heel uniek. Ook las ik met genoegen uw redactioneel antwoord hierop.³

Het redactioneel antwoord is in *Nunspeet Vooruit* gepubliceerd op 12 augustus 1976. Aanvankelijk zal deze rectificatie gepaard gaan met een tweede artikel dat Septer schrijft naar aanleiding van informatie die hem door tijdgenoten van Frank van Vloten is verstrekt. Van dit artikel bevindt zich een kladversie in het archief van de familie Van Vloten. Aan de tijdlijn te zien is de informant één van de zonen of de dochter van Hendrik den Besten, de opzichter van Van Vloten die op de benedenverdieping van het Ronde Huis heeft gewoond met zijn gezin. Dat ik denk aan één van de zonen komt door het gebruik van het woord 'zegsman':

De zgn. beruchte feesten door de bewoonster van de bovenverdieping zijn misschien wel ergens anders gehouden, maar, volgens de zegsman die tot 1917 op het R.H. gewoond heeft, niet op het R.H. Dan zouden de benedenbewoners daarvan wel iets gemerkt moeten hebben, hetgeen niet het geval was.⁴

Daarnaast moet ik wijzen op een aantal onjuistheden in het artikel. Om te beginnen met Michael Sadleir, een Engelse schrijver die met de praktijken in het Ronde Huis in verband is gebracht. In het artikel stelt Septer dat het boek *The Round House* van Sadleir niet meer in bibliotheken te krijgen is, en dat het lenen van dit boek de nodige wenkbrauwen doet fronsen. Deze auteur van *'Fanny by gaslight'* heeft echter nooit een boek gepubliceerd met de titel *'The Round House'*. Of een andere titel van deze auteur verward is met het verhaal van het Ronde Huis, kan tot de mogelijkheden behoren. Een stoffelijk overschot dat in 1916 is gevonden in de buurt van het Ronde Huis blijkt niet te bestaan. Dit wordt bevestigd door de informant van wie ik vermoed dat het in ieder geval een zoon of dochter van Hendrik den Besten is, maar ook omdat een dergelijke vondst niet in de Nunspeetse kranten wordt genoemd. Ook in kerkelijke archieven is geen notitie gemaakt van een anoniem begraven lichaam. Frank van Vloten is niet in 1907 gescheiden maar in 1908. Hij is niet hertrouwd in 1911 maar

³ Nunspeet Vooruit, 26 augustus 1976, p. 3

⁴ Gelders Archief, Arnhem, 3006, Willemsbos en andere bossen en landgoederen in en rond Nunspeet van de familie van Vloten, inv. Nr. 32

in 1915. Zijn echtgenote is inderdaad veel jonger, maar zij is niet zestien jaar zoals wordt beweerd, maar zesentwintig jaar oud. Zij is ook niet zijn pupil. Henriëtte Vreede is op 26 augustus 1908 uit Rotterdam naar Den Haag gekomen, alwaar zij op 27 augustus bij de gemeente wordt ingeschreven. Zij is tot 30 oktober 1915 inwonend geweest bij Willem Ledeboer in de Leuvensestraat 48⁵ in Den Haag. Ledeboer is ook één van de getuigen geweest op het huwelijk van Frank en Henriëtte. De andere getuigen zijn Constant van Vloten, Arnoldus Ellerman (een aangetrouwde neef van Frank) en Johan Wolterbeek, een oom van Henriëtte. Het huwelijk is door hun jongste dochter Francina als 'liefdevol' betiteld:

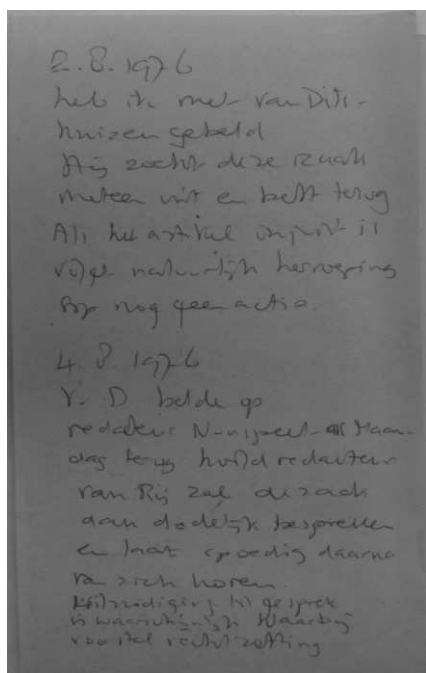
Hoe mijn moeder altijd wagenziek werd in een trein en mij vertelde dat het ook 't geval was toen zij voorgoed naar 't Ronde Huis kwam en hoe papa haar toen vol deernis in zijn armen nam. ⁶

De neefjes en nichtjes van Frank noemen Henriëtte hun 'tante Jetje'. In 1916 wordt hun eerste dochter geboren, Georgina Marina Renée van Vloten. Georgina Marina is vernoemd naar de beide ouders van Henriëtte: George Eliza Vreede en haar moeder is een inheemse vrouw met de naam Marina. Een laatste misvatting is dat Septer vaststelt dat men in Nunspeet niet graag over het Ronde Huis praat, en dat er een zekere angst voor heerst. De artikelen in plaatselijke kranten die in de laatste veertig jaar zijn verschenen, laten een heel ander beeld zien.

Tussen het verschijnen van het artikel en de rectificatie heeft er zich achter de schermen nog een heel andere geschiedenis afgespeeld. De kleinzoon van Willem van Vloten, Berni van Vloten, wonende op de Ithorst in Hulshorst, leest het artikel en is op zijn zachtst gezegd 'not amused'. Hoofdredacteur L.M. van Rij dient zich te verantwoorden voor het artikel, maar Berni regelt een rectificatie via adjunct directeur Van Ditshuizen van de persgroep *Tijds Bladen*, uit Zwolle, waartoe *Nunspeet Vooruit* behoort. Op 2 augustus 1976 heeft Berni een onderhoud met Van Ditshuizen, die het direct gaat uitzoeken en zal terugbellen. Er staat duidelijk in een notitie dat er

⁵[http://denhaag.digitalestamboom.nl/\(r0hsfx45ee01clqgrvoz5p55\)/scan.aspx?book=R&id=180217](http://denhaag.digitalestamboom.nl/(r0hsfx45ee01clqgrvoz5p55)/scan.aspx?book=R&id=180217)

⁶ GldA., archief Willemsbos, inv. Nr. 3006-32



nog 'geen actie wordt ondernomen'. Op 4 augustus laat Van Ditshuizen weten dat de redacteur de maandag erop weer aanwezig is en dat Van Rij het met hem gaat opnemen en dat daarna een voorstel tot rectificatie volgt. Er wordt besloten om het door Septer geschreven tweede artikel niet te plaatsen en het bij een korte rectificatie met foto te laten. De familie van Frank wil toch ook graag hun gram halen. Zo schrijft de neef van Frank, Hans van Eeden, een soort tegenartikel om de zaken weer een beetje in perspectief te trekken, maar hij kan het niet laten om toch even

een flinke sneer richting Septer uit te delen:

Goed, ik weet het, het was hartje komkommerseizoen en als een niet al te kwieke journalist geen stof meer heeft, dan heeft hij altijd zijn duim om het een en ander tevoorschijn te zuigen. Maar Dirk Septer heeft ze toch wel erg bruin gebakken! En wat nog erger is: zijn zgn. "zegslieden" die hem bij deze "nieuws-garing" terzijde hebben gestaan, moeten over nog veel dikkere duimen beschikt hebben. Wat een gif is daaruit tevoorschijn gespoten! ⁷

Van Eeden aarzelt dan ook niet om een ander beeld te schetsen van de Van Vlotens:

Gul, hartelijk, oprecht, eerlijk als goud waren deze Pleiaden maar... zij konden hun mond niet houden als hun iets niet aanstond en dat valt niet altijd even goed. ⁸

En hoe zo'n confrontatie dan uitvalt, verwoordt Van Eeden als volgt:

Ter illustratie een ietwat venijnig "bon mot" van Frank. Toen hij zich in het Ronde Huis had geïnstalleerd vroeg hem Nunspeets burgervader: "Meneer Van Vloten waarom heeft U dat huis zo rond laten bouwen?" "Wel, burgemeester" was de riposte

⁷ Ibid.

⁸ Ibid.

“als het me hier niet meer bevalt, dan leg ik het op zijn kant en rol het ergens anders heen”. Het was namelijk bekend dat het tussen Frank en de toenmalige burgemeester niet zo best boterde.⁹

De dochters van Frank, Francina en Marina, lijken nauw met Berni samen te werken om de krant *Nunspeet Vooruit* ter verantwoording te roepen. In een brief aan Berni laat Francina weten dat ze inmiddels een ‘zeer verontwaardigde’ Marina over ‘de inhoud van de duim van Dirk Septer’ aan de telefoon heeft gehad. Naar verluidt wil Marina een telefoontje plegen naar de redactie van *Nunspeet Vooruit* om deze mijnheer Septer ‘eens goed de waarheid te zeggen’, Francina wil het ietwat diplomatieker aanpakken:

Jullie moeten maar doen wat je wilt maar ik denk dat ik die mijnheer Septer een kort briefje schrijf om hem te vertellen dat ‘t jammer is dat mijn vader zich niet meer kan amuseren over wat hem op de mouw is gespeld [...]’¹⁰

Als we dit alles in ogenschouw nemen, dan vallen de repercussies voor Septer nog wel mee: het is bij een rectificatie gebleven, maar volgens Dirk zijn er weldegelijk gevolgen. Zo ontvangt hij ‘dreigende telefoontjes’ op het adres van zijn moeder, welke hij onderaan het artikel heeft achtergelaten. Die dreigende telefoontjes krijgen een sinister vervolg als hij op een ochtend naar zijn werk in Amersfoort rijdend op de afslag naar die stad merkt dat zijn remmen niet functioneren. De monteur van de Wegenwacht zegt tegen Septer dat hij maar “even naar een garage moet rijden, want met zijn remmen is geknoeid.” Om zijn moeder de nodige narigheid te besparen is Dirk eind augustus naar Canada geëmigreerd om daar een baan te accepteren als ‘voorman over een grote groep gevangenen’ in de Thunder Bay Ontario Penitentiary. In oktober 1976 is een goede vriend van Dirk daar gegijzeld en heeft 24 uur met een scheermes op de keel doorgebracht.¹¹ Dat die vriend van Dirk 24 uur met een mes op de keel heeft gezeten, lijkt overdreven, maar het verhaal klopt: op 17 oktober 1976 hebben vier gevangenen zeven personeelsleden van de gevangenis onder dreiging van messen gegijzeld.¹² Wat niet klopt

⁹ Ibid.

¹⁰ Ibid.

¹¹ <http://forum.fok.nl/topic/1897654/3/25>

¹² The New York Times, 17 oktober 1976, p. 7

aan Dirk's verhaal is zijn 'vlucht' naar Canada. Ten eerste woont Dirk al in Canada in 1973, waar hij als 24-jarige studeert aan de Universiteit van Thunder Bay. Vervolgens is het zeer onwaarschijnlijk dat je vanuit de Oenenburgerweg in Nunspeet naar Amersfoort kunt rijden zonder te merken dat je remmen niet werken. Ten eerste ligt het rempedaal lager als de remleiding leeg is. Dat merkt hij direct als hij in de auto stapt. Ten tweede kun je de bocht naar de Eperweg nooit maken zonder eerst af te remmen, laat staan vanaf de Eperweg invoegen naar de A28. Ten derde kan een medewerker van de Wegenwacht de conclusie dat er 'geknoeid' is met de remmen niet trekken, daar is diepgaander onderzoek in een garage voor nodig. Wat nog meer bijdraagt aan de onwaarschijnlijkheid van het verhaal is dat Dirk nog enkele weken wacht met vluchten. Dan geef je de aanslagpleger dus nog de kans om zijn fout recht te zetten? Om nog maar te zwijgen van het feit dat Dirk in 1984/1985 terugkeert naar Nederland om weer doodleuk met het 'onderzoek' naar het Ronde Huis verder te gaan...

Gedurende het internettijdperk blijkt Dirks huisadres gewoon op internet te vinden. Met andere woorden: van een vlucht is niet te spreken, want zo bang is Dirk kennelijk niet. Het blijkt ook een broodje aap verhaal te zijn! Een vreemd toeval is de aanleiding. Op 21 januari 2019 post Jeannet Richel op haar Facebookpagina dat ik de onderzoeker en schrijver ben van de biografie van haar vader Bob Richel. Jeannet is met Dirk Septer bevriend op Facebook, en hij is erg verbaasd over haar besluit:

De onzin die hij bij voorbeeld over mij uitkraamde in een eerder boek: remmen doorgesneden... met de dood bedreigd... naar Canada gevlucht, enz. Wat voor een onderzoeker en schrijver is die man? Een enkel mailtje had al die fouten kunnen voorkomen.... maar ja, dan zou het niet zo'n spannend verhaal geworden zijn natuurlijk....." ¹³

De onzin die ik over hem uitkraam heb ik uit een e-mail die hij zelf heeft opgestuurd. Waarschijnlijk realiseert Dirk zich dit ook, want vrij snel daarna heeft hij zijn antwoord bij Jeannet Richel verwijderd. Helaas voor hem heb ik het al gekopieerd naar een Ronde Huis discussiegroep. Daar reageert één van de leden met een fragment uit

¹³https://www.facebook.com/search/top/?q=Dirk%Septer&epa=SEARCH_BOX

een e-mail van Dirk, waarin hij het doorgesneden remmen-verhaal nogmaals bevestigt, maar ook iets aan het verhaal verandert: het is niet de Wegenwacht die constateert dat er met zijn remmen is geknoeid, maar een *garage*. En dat terwijl Dirk mij in 2013 nog verwijst naar de Wegenwacht.

Dit is de opmaat voor het verhaal van het Ronde Huis, waarin een familie en haar bijzondere villa door het slijk worden getrokken om een interessant verhaal te willen vertellen. Het is een verhaal verteld door leugenaars, fantasten en cryptohistorici. De werkelijke geschiedenis van het Ronde Huis is niet die van Frank van Vloten en een elitair pedofiel genootschap, het is de geschiedenis van de mensen die het verhaal in de wereld helpen, en dat blijkt een bont gezelschap te zijn...

1 De Makelaar en de Bankmedewerker

Uit enkele reacties van lezers valt op te maken dat de inwoners van Nunspeet niet op de hoogte zijn van de wantoestanden in het Ronde Huis. Dat is op zijn zachtst gezegd merkwaardig, want wantoestanden zijn favoriete roddelonderwerpen en die sijpelen uiteindelijk toch door naar de plaatselijke pers. Maar als we de kranten bekijken van vóór 1965 dan komen we dit verhaal helemaal niet tegen. Sterker nog: er ontstaat een totaal ander beeld! Ten eerste valt het op dat mensen helemaal niet angstig zijn om over Frank van Vloten te spreken, ze spreken zelfs met het nodige respect over de man. Hij wordt zelfs node gemist vanwege de vele goede werken die hij in de Nunspeetse bossen heeft uitgevoerd:

Nunspeet heeft er op bedacht te wezen, dat het niet de bekingen van de vrije wandelingen gaat verliezen. Het Ronde Huis met zijn mooie vijvers, het pracht-drietal, dat duizenden onzer tot heden groot genot verschaft, dat, met name in den tijd van de bloeiende rhododendrons, een paradijs is, is nu ook al voor ons gesloten! Ook dit is een daad van voor de ontwikkeling van Nunspeet funeste beteekenis.¹⁴

De kunstenaar Chris ten Bruggen Kate werkt ook als journalist voor de plaatselijke krant *Nunspeets Nieuws- en Advertentieblad* en op 17 januari 1963 publiceren zij een artikel van zijn hand getiteld *De geschiedenis van het mysterieuze "Ronde Huis"*. Hoewel de titel suggereert dat het gaat over merkwaardige zaken die zich in het huis hebben afgespeeld, blijkt het lang niet zo negatief als Dirk Septer dertien jaar later:

Des zomers verbaast de toerist zich, die via de bosrijke binnenwegen naar Vierhouten rijdt, wanneer hij plotseling in de wildernis het "Ronde Huis" ontdekt en thans, in de winterse witte wereld, nu de Veluwe in een bar, noords landschap is veranderd, lijkt dit vreemde bouwsel een "burcht uit een andere wereld".¹⁵

Hij is ook bijzonder mild als het neerkomt op Frank van Vloten:

De heer Van Vloten is een vreemd man geweest, hij had een grillig karakter -de bouw van het Ronde Huis is daarvan wel het beste bewijs- maar aan de andere kant was hij

¹⁴ Nunspeets Nieuws- en Advertentieblad, 9 augustus 1930, brief van 'Frisius'

¹⁵ Nunspeets Nieuws- en Advertentieblad, 17 januari 1963, p. 1

een sterk sociaalvoelend man, die zich zeer ergerde aan de ongekende armoede die er door het grootste deel van de Noord Veluwebewoners werd geleden. "Er moet wat aan gedaan worden! Dit is mensonterend" moet hij menigmaal gezegd hebben.¹⁶

Ten Bruggen Kate's artikel is een testament van een tijd die niet meer terugkeert, het heeft een sterk nostalgisch karakter, en dat kan veroorzaakt zijn doordat de eigenaar van het huis, Staatsbosbeheer, in het voorgaande jaar zich heeft laten ontvallen dat het Ronde Huis in aanmerking kan komen voor sloop ten behoeve van de 'vrije recreatie':

Maar nog altijd gaat er van het Ronde Huis en zijn omgeving een mystieke bekoring uit. Het is een door vele vakantiegangers bezochte streek geworden. En de eenvoudige, Veluwse landman die er met de fiets passeert op weg naar Vierhouten, zal nog vaak terugdenken aan de glorie tijd van het geheimzinnige Ronde Huis en zijn romantische bewoners.....¹⁷

Drie jaar later komt een andere tijdgenoot van Frank van Vloten zich bij de lokale pers melden, de voormalige opzichter Gerrit Schakelaar, die van 1917 tot 1926 in de opzichterswoning heeft gewoond, en ook Schakelaar heeft niets negatiefs te melden. Kale stukken bos worden omgeploegd zodat er weidegrond ontstaat of wordt het gebruikt voor proefnemingen die Frank uitvoert voor de Commissie van Toezicht op Rijkslandbouwproefvelden van de Universiteit Wageningen:

Het is echter een zegen voor Nunspeet geweest, dat er zoveel mensen konden werken. De omgeving was steeds bij wandelaars zeer in trek.¹⁸

In 1966 neemt Staatsbosbeheer het besluit om het Ronde Huis te slopen. De redenen ervoor zijn onder andere het achterstallige onderhoud dat een investering van ruim drie ton vereist en dat geld investeert Staatsbosbeheer liever in een nieuw bezoekerscentrum dat bij de Waskolk moet verrijzen. Het toenemend toerisme noopt Staatsbosbeheer ertoe het gebied geschikt te maken voor vrije recreatie. In Nunspeet wordt het besluit niet positief ontvangen, en er worden vragen gesteld of het Ronde Huis niet als vakantieoord en voor Nunspeet monumentwaardig gebouw kan blijven bestaan:

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Nunspeet Vooruit, 21 juli 1966

Vragen van de heer Hopster: a. of burgemeester en wethouders kennis hebben genomen van het persbericht, dat het “Ronde Huis” te Nunspeet zal worden gesloopt, en dat tevens het vakantiekamp “De Boshaven” zal worden opgeheven; b. of burgemeester en wethouders niet met de vragensteller van mening zijn, dat daardoor een mooi vakantiecentrum verdwijnt; c. of burgemeester en wethouders -daar het “Ronde Huis” door zijn bouw nog steeds een bezienswaardigheid is – bereid zijn met de eigenaar in overleg te treden om te trachten het gebouw in zijn oorspronkelijke staat te handhaven.¹⁹

Een jaar later wordt de slopershamer in het huis gezet en zo verdwijnt het markante gebouw naar de collectieve herinnering.

Dit is slechts een greep uit de plaatselijke pers, maar het maakt wel duidelijk dat het Ronde Huis en haar oorspronkelijke bewoner Frank van Vloten geen taboeonderwerpen zijn waarover ‘slechts fluisterend gesproken mocht worden’. Mensen zwijgen niet uit angst voor wat er mogelijkerwijs in het verleden is voorgevallen. Een vraag die zich onherroepelijk opdringt is waar Dirk Septer het verhaal vandaan heeft gehaald, en de bron die hem met ‘raad en daad’ terzijde staat, noemt hij tweemaal: de eigenaar van een pony- en motortram uit het gehucht Joppe, onder Deventer, tevens een voormalig makelaar uit Hilversum, Johan Wilhelmus Montenberg (1905-1996).

Montenberg en Schalkwijk

In 2012 verschijnt bij de kleine uitgeverij Nunspeet het boek *De geschiedenis van het Ronde Huis 1907-1967. Mysteries ontrafeld*, geschreven door de ‘Werkgroep Het Ronde Huis’, maar al snel wordt duidelijk dat de schrijver niemand minder is dan Evert Johannes (Hans) Schalkwijk (1947-2017), een voormalig medewerker van de ABN-Amro in Zwolle, maar nu woonachtig in Bièvre bij Namen in België. In dit boek introduceert hij de voormalig makelaar Johan Wilhelmus Montenberg. Voor de ware Ronde Huis adepten is de naam Montenberg in het geheel niet onbekend. Wie iets verder gaat graven komt zijn naam ook regelmatig tegen in verband met een Pony- en Motortram van Joppe, een klein Gelders gehucht zes kilometer onder Deventer, net over de grens met Overijssel. Het is daar dat Hans

¹⁹ Nunspeets Nieuws- en Advertentieblad, 1 september 1966

Schalkwijk een ontmoeting heeft met Johan Montenberg, omdat Schalkwijk naast speelgoed enthousiast ook een spoorweg enthousiast is en interesse heeft in diens Märklinbaan. Wanneer deze ontmoeting plaatsvindt is niet bekend, maar 1978 is een prima jaar om te starten. Montenberg stuurt dan nog een brief naar de 'zeer geachte heer Schalkwijk', een jaar later stuurt hij een brief naar 'Beste Hans'. Het tutoyeren lijkt te verraden dat ze elkaar nog niet zo lang kennen. Montenberg heeft de Pony- en Motortram van Joppe kunnen oprichten door de schenking van een oud tramrijtuigje en zo'n driehonderd meter rails die hij bij de Montfoort Steenfabriek voor een habbekrats op de kop heeft getikt. Het traject loopt door de tuin van zijn vakantiewoning aan de Oxerweg 20, en de Ponytram is ongeveer zes tot zeven maanden per jaar geopend. De clientèle zijn voornamelijk kinderen. Het is niet Montenberg's bedoeling, maar zo is het nu eenmaal gegroeid: de meisjes worden aangetrokken door de pony's Quicky en Fury, de jongens door de twee kleine diesellocs die hij op zijn terrein laat rondrijden. Kinderen kunnen voor conducteur spelen, en een rondje rijden kost een kwartje. Montenberg is doorlopend buiten, en alle dieren die rondom zijn huisje leven, zoals een hond en een flink aantal kippen, wandelen vrij overal rond. Het komt voor dat die spaarzame keren dat Montenberg binnen zit, de kippen gewoon over de salontafel lopen. Een huishouden van Jan Steen, maar in dit geval is de eigenaar geen schilder maar een treintjesgek. Al sinds de jaren zestig publiceert Montenberg op het gebied van spoorweghistorie. Meestal artikelen in tijdschriften zoals *Op de Rails*, of *De Hoefslag* maar enkele keren heeft hij ook een boekje uitgegeven zoals *Zutphense Paarde- en Stoomtrams* (1964) en *Hoe Deventer vroeger spoorde* (1966).

Met zijn vlotte babbel weet Montenberg luisteraars aan zich te binden. Zo krijgt bijna iedereen wel het verhaal te horen dat Montenberg's overgrootvader Koning Willem III is. Zijn overgrootmoeder, die gehuwd is geweest met Willem Frederik Roodenburg, heeft met de toenmalige prins Willem het bed gedeeld, en Willem werkt wel eens in de schrijnwerkerswerkplaats van Roodenburg. De schrijnwerker bij wie Willem wel eens werkt is namelijk bij alle biografen anoniem, nergens komen we de naam Roodenburg tegen. Een andere eigenaardige eigenschap van Montenberg is zijn neiging om aan iedere volwassen bezoeker van de Pony- en Motortram het verhaal van het Ronde Huis te vertellen. Het

is een verhaal dat steeds merkwaardiger begint te worden naarmate Montenberg ouder wordt. Over kleine meisjes die met een tramrijtuigje het bos bij Nunspeet ingereden worden, tot ze aankomen bij een huis waar ze door Frank van Vloten en zijn elitaire vrienden schandelijk worden misbruikt. Montenberg wil er niet meer heen, hij wil er ook geen onderzoek naar doen, maar toch blijft dit verhaal bij hem terugkeren, het maakt niet uit wie er komt, het verhaal is bijna een evergreen. Zo ook aan Hans Schalkwijk vertelt hij het verhaal als hij zijn bezoek aan de Ponytram brengt. Maar waar menig bezoeker het verhaal van Montenberg naast zich neerlegt, is Schalkwijk erdoor gegrepen. Hij gaat met Montenberg mee op onderzoek, maar deelt het verhaal ook met mensen uit zijn directe omgeving, zoals de paragnost Delius Pit. Hij gaat uren investeren in het interviewen van mensen die het Ronde Huis hebben meegemaakt, die onder Van Vloten hebben gewerkt, gaat graven in de Leemkuil op zoek naar hard bewijsmateriaal en krijgt door de jaren te maken met bijzondere mensen die zijn onderzoek diepgaand zullen beïnvloeden. Helaas is Hans Schalkwijk geen historicus, hij is weinig kritisch op het hem gepresenteerde bronmateriaal en daarbij ook goedgelovig, wat hem uiteindelijk duur komt te staan. En dat alles begint met een tramrijtuigje.

Van een tramrijtuig tot een bordeel in het bos

Montenberg komt op het verhaal van het Ronde Huis als hij het tramrijtuigje van Frank van Vloten in bezit krijgt. Dat kan zijn geweest in 1965 of 1966, dat weet Montenberg niet meer, hij heeft mogelijk een brief ontvangen van Clara Simon-Thomas – De Vries van Cronesteyn, eigenaresse van Landgoed De Vennen, even ten zuidwesten van het Ronde Huis.²⁰ Volgens een andere bron is Montenberg tijdens zijn onderzoek naar de Zutphense paardentram op een gerucht gestuit van een smalspoorlijntje in Nunspeet en heeft hij mevrouw Simon-Thomas opgespoord.²¹ Hans Schalkwijk geeft in 2012 een geheel andere lezing:

²⁰ Decautillemuseum Harskamp, Archief Montenberg, brief aan de heer Pel, gedateerd 7 februari 1990

²¹ Gelders Archief, Arnhem, Toegang 0280 J.W. Montenberg

Montenberg is echter, zo bleek al eerder uit een nader onderzoek, bewust op zoek gegaan naar het trammetje en kwam rondvragend bij meerdere oud-werknemers van Van Vloten uiteindelijk terecht bij de familie Simon Thomas, die hem in 1965 het trammetje schonk. Deze zoekactie verzweeg hij, want hoe had hij van het bestaan van het trammetje kunnen weten? ²²

Montenberg's moeder is volgens Schalkwijk de madame van het Ronde Huis geweest, en heeft de jonge Johan aan haar hand in 1912 meegenomen naar het Ronde Huis. In 1922 keert hij volgens Schalkwijk nog eens terug, maar dat wordt door Van Vloten niet op prijs gesteld. Dan is het merkwaardig dat Montenberg in 1968, als hij het trammetje rijdend heeft gekregen, op zoek gaat naar locomotiefjes op het smalspoor in het Ronde Huisgebied :

In 1965 vond ik in een bos bij Nunspeet een oud ponyrijtuigje en dat heeft al heel wat pennen in beweging gebracht. De lijn en het personeel, tram en stoomlokomotief zouden dienst hebben gedaan bij een openluchttheater. Dat zou gevestigd zijn geweest in de Leemkuil. Daar vindt men nog overblijfselen van het decor en een put. Is hier ooit iets over beschreven? ²³

Het ontnuchterende antwoord voor Montenberg is dat hij op zoek is naar iets dat nooit heeft bestaan! In Het Vrije Volk van 9 maart 1968 staat een ingezonden brief waarin namens Montenberg wordt geïnformeerd naar locomotiefjes in 'Nieuw Nunspeet', en wordt duidelijk dat hij bezig is om het tramrijtuig op te knappen. Als Montenberg in zijn jeugd in het Ronde Huis is geweest, dan moet hij geweten hebben dat er geen locomotiefjes hebben rondgereden! Alle wagons en tramrijtuigen zijn voorzien van paardentractie. De Ponytram is dankzij de gift van het tramrijtuig en de goedkope rails in zijn tuin gerealiseerd met hulp van een buurman die in de wegebouw werkzaam is geweest, Vader Jan, maar wat weet Montenberg nu eigenlijk van zijn tramrijtuig? Om meer gegevens te krijgen gaat hij schrijven met de familie Van Vloten. Hij stuurt eerst een brief aan Constant René van Vloten, de jongste zoon van Frank, die zijn brief weer doorstuurt naar zijn halfzuster Francien Jolles – van Vloten. Montenberg wil graag oude foto's van het tramrijtuig zien, foto's uit de jaren twintig, maar Francien kan hem daar niet aan

²² Werkgroep Het Ronde Huis, *De geschiedenis van het Ronde Huis 1907-1967. Mysteries ontrafeld*, Uitgeverij Nunspeet, Nunspeet, 2018, p. 139

²³ GldA., archief Willemsbos, inv. Nr. 3006-32

helpen, ze weet wel één en ander over haar vader te herinneren, voornamelijk dat hij het talent heeft om leuke zaken voor een appel en een ei op de kop te tikken.²⁴



Johan Montenberg en zijn pony Quicky bij de *Pony en Motortram van Joppe* (Foto collectie Gemeente Nunspeet)

Op 25 juli 1969 verschijnt in de *Leidsche Courant* een interview met Montenberg waarin hij Van Vloten omschrijft als een 'treintjesgek' en dat deze in Nunspeet bekend staat als 'de zwarte duvel' vanwege zijn 'Spaans Middeleeuws zwarte klederdracht' en graag Spaans spreekt, volgens zijn dochter Francien voornamelijk met zijn *paarden*.²⁵ Als Montenberg gevraagd wordt of hij zich enigszins verbonden voelt met Frank van Vloten, antwoordt hij:

Ja een beetje. Het waren allebei [Frank van Vloten en Floris Vos, de tollendestormer, W.T.] baantjesgekkers en het waren provo's, nou en dat ben ik ook een beetje hè. ²⁶

In de navolgende jaren zien we nog geen merkwaardige veranderingen in Montenberg's verhaal. In 1974 zoekt hij contact met

²⁴ Onderzoeksrapporten Montenberg en Schalkwijk, boek 1, p. 81

²⁵ Ibid.

²⁶ *Leidsch Dagblad*, 25 juli 1969, p. 7

Berni van Vloten, de kleinzoon van Willem van Vloten die op de Ihorst bij Hulshorst woont. Op 29 augustus 1974 stuurt Montenberg een brief waaruit blijkt dat hij met Berni een 'prettig telefoongesprek' heeft gevoerd en hij stelt de nodige vragen over het tramrijtuigje van 'oom Frank'. Misschien dat er in het familiearchief nog enige gegevens terug te vinden zijn. Op Eerste Kerstdag 1974 stuurt Montenberg opnieuw een brief waarin hij aangeeft het tramrijtuig te willen overdragen aan de Nederlandse Smalspoorstichting in Den Haag. Ook beweert Montenberg dat Frank betrokken is geweest bij de aanleg van het smalspoor op Landgoederen Oud Bussem en Bornia. Op 30 december 1974 stuurt Berni een antwoord waarin hij aangeeft dat drukte hem het antwoorden heeft belet, maar dat hij weldegelijk interesse heeft om de ponytram te bezoeken. Hij hoopt dat de ponytram nog vele jaren mag blijven rijden.²⁷

In datzelfde jaar laat Montenberg een boekje verschijnen over zijn Ponytram onder de titel *Het wonderbaarlijke verhaal van de Pony- en Motortram van Joppe* dat bij hem te koop is. Het waarlijk wonderbaarlijke aan dit boekje is de geschiedenis die Montenberg beschrijft:

Frank van Vloten was zoon van bemiddelde ouders, die een buitenplaats bij Nunspeet bewoonden, hij studeerde in Zwitserland techniek en maakt kennis met Decauville, spoedig, reeds in 1878 ontstaan op de Noord Veluwe reeds de eerste lijntjes voor ontginningen en spoedig ook elders, Frank maakt grote reizen en trouwt dan, de familie heeft grote belangen in de suikerindustrie, suikerfreule is een woord dat haast geen betekenis meer heeft, een groot huis in Den Haag, enkele landhuizen en dan Nunspeet.²⁸

Veel klopt er niet van. Ten eerste bewonen de ouders van Frank, de filosoof Johannes van Vloten en Elisabeth van Gennep, geen buitenplaats bij Nunspeet, hij studeert niet in Zwitserland, maakt geen kennis met Decauville en sticht geen lijntjes op de Noord Veluwe in 1878 (Frank dient dan in het leger) en belangen in de suikerindustrie heeft de familie Van Vloten ook al niet! De inwoners van Nunspeet spreken nog geen kwaad woord over Frank:

²⁷ GldA., archief Willemsbos, inv. Nr. 3006-32

²⁸ Johan Montenberg, *De wonderbaarlijke geschiedenis van de Pony- en Motortram van Joppe*, eigen uitgave, 1974, p. 6

Dat hij in het costuum van een Spaans Haciendero met sombrero en zwarte mantel op een groot paard rondrijdt is zijn zaak. “De zwarte Duvel” mompelen ze, maar ze mogen hem graag.²⁹

Montenberg beschrijft hoe heren in zware pelsjassen uit de trein stappen aan ‘de verkeerde kant’, en met het tramrijtuigje naar het Ronde Huis worden gereden, waar zij

kennismaken of hun kennismaking hernieuwen met elegante, lieve meisjes uit Parijs en Brussel.³⁰

Het Ronde Huis is in de beleving van Montenberg een bordeel, verborgen in de bossen en het zal niet lang meer duren voordat het bordeel ook een functie krijgt als ontmoetingspunt voor de elite van Nederland, een opzienbarende locatie waar belangrijke besluiten worden genomen in een seksueel ontspannende omgeving. Maar voordat het onderzoek goed op gang kan komen, moet Montenberg eerst iemand ontmoeten die hem gelooft en zich ook in het verhaal vastbijt: Hans Schalkwijk.

Van Vloten en zijn Ronde Huis

Er zijn twee grote mappen met onderzoeksresultaten van Montenberg en Schalkwijk in omloop. De eerste map heeft 142 pagina’s aan materiaal, de tweede 265 pagina’s, Montenberg en Schalkwijk noemen deze rapporten Boek 1 en Boek 2. Het heeft Schalkwijk flink gestoken dat deze rapporten in omloop zijn gekomen en zelfs via internet zijn verspreid. Na zijn overlijden plaatst de Werkgroep Het Ronde Huis 2 een in memoriam voor Schalkwijk op hun website waarin opgeroepen wordt om deze rapporten niet meer op internet te delen. Het is uitgeleend en niet teruggegeven materiaal, dus verduisterd, en bovendien ‘beginnerswerk en niet meer relevant’.³¹ Voor historici is het echter wel relevant, want we zien niet alleen *wie* welke ideeën in het verhaal heeft gebracht, we zien ook dat bepaalde ‘anonieme’ personen weldegelijk bekend zijn en soms hele andere uitspraken

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid.

³¹ Werkgroep Het Ronde Huis 2, *In Memoriam* zoals te raadplegen op www.rondehuis.nl